

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

"1927"

Személy

Szerző:

Cím: *Lengyel vendégek Budapesten*

Forrás:

Budapesti Napló

Bm

(Hely)

1927. 10. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Lengyel vendégek Budapesten.

Budapest, okt. 25.

Több mint nyolcvan tagból álló lengyel társaság töltött most néhány napot Budapesten. Látogatásuknak nem volt *semmi politikai színezete*, de politikai jelentőségét észre nem venni nagyfokú rövidlátás volna.

A lengyeleknek ezt a kirándulását a varsói *Báthory István*-egyesület, — tehát egy teljesen politikamentes társadalmi alakulat — rendezte. A társaság tagjai között *Eberhardt* közlekedési államtitkár volt az egyetlen hivatalt viselő ember. A lengyel szenátus és képviselőház néhány tagja képviselte az aktív politikát, de ezek is szigorúan tartózkodtak minden politikai nyilatkozattól és teljesen magánemberek módjára viselkedtek. A többiek tudósok, írók, művészek, nagyiparosok, gyártulajdonosok, kereskedők, földbirtokosok, akik valamennyien távol állnak a politikától. Voltak közöttük olyan kiválóságok is, akiknek neve Lengyelországon kívül is általánosan ismeretes, mint *Ossendovski*, a híres író és utazó, akinek munkái rendszerint négy nyelven szoktak megjelenni, *Czempinski*, a *Kurjer Warszawski* társszerkesztője és kitűnő publicistája, *Werminska Vanda*, a varsói operaház első művésznője.

Ez a társaság valóban nem azért jött Magyarországra, hogy politizáljon s ha

látogatásuknak mégis politikai jelentőséget tulajdonítunk, az azért van, mert ez a látogatásuk újabb tanubizonyosága annak, hogy a lengyel társadalom a magyar nemzet iránt barátságos érzelmekkel viseltetik és keresi a módot és alkalmat arra, hogy a hagyományos magyar-lengyel barátság szálait erősítse és szorosabbra fűzze.

Nekünk magyaroknak ilyen barátságos közeledést mai helyzetünkben meg kell becsülnünk, ha bárhonnét jön is és annál inkább meg kell becsülnünk, ha egy ma hatalmassá lett, a győztes nemzetek közé tartozó, jól felszerelt modern hadsereggel bíró harmincmillió lelket számláló nemzet részéről jön, amellyel a múltban, — akkor, amikor mi is hatalmasok és erősek voltunk — tartós barátságban éltünk. Még becsesebbé teszi a lengyeleknél ezt a hozzánk való barátságos közeledését az, hogy olyan időben történik, amikor mi — legyőzött és kicsiny nemzet, — széjjeltépve, lefegyverve, elszegényedve állunk megmaradt csonka hazánk földjén, amikor tehát a mi barátságunk vagy szövetségünk más nemzetek számára nem lehet kívánatos.

Ebben a helyzetben önkéntelenül fölvetődik bennünk az a kérdés, hogy mi indíthatja mégis a lengyel nemzetet a hozzánk való közeledésre, a velünk való barátság felújítására, amikor ők éppen olyan jól tudják, hogy tőlünk nem várhatnak semmit, amint mi is tudjuk, hogy nekik nem nyújthatunk semmit.

Erre a kérdésre az egyetlen elfogadható magyarázatot abban találjuk, hogy a lengyel nemzetnek nem a mai Magyarország, hanem egy erős, hatalmas, egészséges Magyarország barátsága kell s miután a mai Magyarország gyöngye, szegény és beteg, a lengyel nemzet ohajja, komoly célja és törekvése az, hogy Magyarország ismét nagy, hatalmas és gazdag legyen. Ez elsőrendű lengyel érdek.

Lengyelország keleti és nyugati határait évszázadok óta sohasem tudta biztonságban. Nyugatról a német legértékesebb tartományait, keletről az orosz állami önállóságát mindig fenyegette. Egyedül déli határait nem kellett féltenie soha. Magyarország és Lengyelország között a Kárpátok hegyláncolata megingathatatlan határ volt, amelyen túl sem a lengyelek dél felé, sem a magyarok észak felé nem terjeszthették hatalmukat. Ennek tudatában volt mind a két nemzet s ezért nem zavarta viszonyukat soha semmiféle féltékenység, semmiféle rivalitás. Ez a reális magyarázata a magyar-lengyel barátság évszázados, zavartalan tartósságának. Ez a magyarázata annak a népek életében páratlan jelenségnek, hogy ez a két nemzet, — bár mind a kettő harcra kész, hősies természet — ezer éven át békében élt egymással és né-

hány rövid s teljesen dinasztikus célú kalandos összecsapást nem tekintve, ezer év alatt a magyar és a lengyel egymás ellen soha háborút nem viselt. Mind a két nemzetnek életét, erői kifejtését nagyon megkönnyítette az, hogy országuk határának egy hosszú

vonalát, — a Kárpátok egész láncolatát — ellenségtől féltenie nem kellett.

Ez a helyzet 1919 óta megváltozott. A mai Magyarország északi határa és a mai Lengyelország déli határa között egy harmadik hatalom vetette meg lábát. Ez a harmadik hatalom pedig *előőrse a keleti szomszédnak*, aki Lengyelország függetlenségét — úgy, mint a múltban — a jövőben is mindig fenyegetni fogja, mihelyt cselekvési erejét visszakapja.

A lengyel nemzet lelkében évszázadok tanulságai alapján gyökeret vert, beidegződött az a tudat, hogy Lengyelország déli határa a Kárpátok hegyláncolata s ez a határ addig nem forog veszedelemben, amíg tulsó oldalán a magyar állam parancsol. Ebből a tudatból táplálkozik a lengyeleknek hozzánk való barátsága és az a lelke mélyén érzett, — sőt nyíltan is vallott tö-

rekvése, hogy Magyarország északi határa vitessék előre ismét a lengyel határig.

Ne tévesszen meg és ne aggasszon senkit az, hogy a hivatalos Lengyelország politikájában *ma még* nem nyilvánul meg az a Magyarország felé hajló irány, amelyet a lengyel társadalomban tapasztalunk. A kormányok politikájának a létező valósághoz kell alkalmazkodnia és máról holnapra megváltozik minden kormánypolitika, ha a viszonyok megváltoznak. Nekünk *ma* becsesebb a lengyel társadalom meleg rokonszenve, mint amilyen lehetne a hivatalos Lengyelország orientációja, mert az utóbbi *ma még* ha akarna, sem tudna hasznunkra lenni, de a demokrácia mai korában sokkal valószínűbb az, hogy valamely nemzet a maga akaratát kormányával is elfogadtassa, mint az, hogy bármely kormány a nemzet lelkében élő, a múlt hagyományából eredő és a jövőt előkészítő eszméket és érzelmeket elfojtani vagy kiirtani tudjon. Ime, ez a politikai jelentősége a lengyel társadalom barátságos megnyilatkozásának Magyarország iránt.